

ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Νέες Ελπίδες για το Κυπριακό μετά την «εκλογή» Έρχιουρμαν: Οι προσδοκίες για μια αμερικανική παρέμβαση

Δρ. Νικόλαος Στέλγιας

Νοέμβριος 2025/Αρ. 21

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ και ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Η εικόνα εξωφύλλου δημιουργήθηκε με τη βοήθεια Τεχνητής Νοημοσύνης.
Copyright © 2025 | All Rights Reserved

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΜΕΛΕΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Διεύθυνση: Ανδρέα Ζάκου, Γρ.301, 2404 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος.

Τηλέφωνο: +357 22 664470 ■ Email: info@ispd.org.cy ■ www.ispd.org.cy

Το Ινστιτούτο προάγει τον ελεύθερο και ανοιχτό δημόσιο διάλογο που εδράζεται στον ορθολογισμό και στην επιστημονική τεκμηρίωση. Οι απόψεις που εκφράζονται σε δημοσιεύσεις του Ινστιτούτου εκφράζουν αποκλειστικά τον/την συγγραφέα ή τους συγγραφείς και δεν αντανakλούν απαραίτητα τις απόψεις του Ινστιτούτου.

Δρ. Νικόλαος Στέλγιας

Ανώτερος Ερευνητικός Εταίρος

Περί του Συγγραφέα

Ο Νικόλαος Στέλγιας γεννήθηκε το 1982 στην Κωνσταντινούπολη. Από το 2000 μέχρι και το 2011 ο Στέλγιας σπούδασε στην Αθήνα. Το 2011 ολοκλήρωσε το διδακτορικό του με θέμα τα τουρκικά πολιτικά κόμματα κατά την περίοδο 1918-1938. Από το τέλος της διατριβής του μέχρι σήμερα, ο Δρ. Στέλγιας εστίασε στην σύγχρονη Τουρκία, στο Κουρδικό και στο Κυπριακό Ζήτημα. Βιβλία και μελέτες του Δρ. Στέλγια έχουν εκδοθεί στην Τουρκία, στην Κύπρο και στο εξωτερικό. Το 2020 κυκλοφόρησε η νέα μελέτη του Δρ. Στέλγια με τίτλο «The Ailing Turkish Democracy» από τις εκδόσεις Cambridge Scholars Publishing. Ο Δρ. Στέλγιας εκτός από την επιστημονική του ιδιότητα, ασχολείται και με την δημοσιογραφία.

Νέες Ελπίδες για το Κυπριακό μετά την «εκλογή» Έρχιουρμαν: Οι προσδοκίες για μια αμερικανική παρέμβαση στο Κυπριακό

Η «εκλογή» του Τουφάν Έρχιουρμαν στην ηγεσία της τουρκοκυπριακής κοινότητας στις 19 Οκτωβρίου 2025 σηματοδοτεί μια κρίσιμη καμπή στο Κυπριακό. Με ποσοστό που ξεπέρασε κάθε προσδοκία, ο νέος ηγέτης των Τουρκοκυπρίων κέρδισε με διαφορά περίπου 20 μονάδων από τον απερχόμενο Ερσίν Τατάρ, επιβεβαιώνοντας μια σαφή στροφή της κοινότητας.

Αν και όπως έχουμε καταγράψει σε προηγούμενο κείμενο ανάλυσης, οι λόγοι της εκλογής Τουφάν Έρχιουρμαν αγγίζουν μια σειρά από κρίσιμα υπαρξιακά ζητήματα για την τουρκοκυπριακή κοινότητα, εντούτοις, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι μέσα από το μήνυμα της κάλπης προκύπτει σαφώς και η επιθυμία της πλειοψηφίας των Τουρκοκυπρίων να αναζητηθεί μία λύση στο Κυπριακό πρόβλημα.

Η τουρκοκυπριακή πλευρά, αναζητώντας νέες διεξόδους από το πολιτικό αδιέξοδο που κρατά για δεκαετίες άλυτο το Κυπριακό, στρέφει πλέον το βλέμμα της προς τη διεθνή διπλωματία και ειδικότερα προς τον Ντόναλντ Τραμπ και τον Λευκό Οίκο, ελπίζοντας σε μια πρωτοβουλία που θα μπορούσε να επιφέρει μια καίρια αλλαγή στο μακροχρόνιο πρόβλημα.

Η προσδοκία της αμερικανικής παρέμβασης

Θα πρέπει πάντως να σημειωθεί ότι ανάμεσα στην τουρκοκυπριακή κοινότητα καταγράφονται προσεγγίσεις αυτές τις μέρες οι οποίες δίνουν να στρέφουν το βλέμμα τους προς την διεθνή διπλωματία.

Πρόσφατα το συντηρητικό αμερικανικό έντυπο Washington Examiner πρόβαλε ένα ενδιαφέρον σενάριο, το οποίο στη σκιά της «εκλογικής» επιτυχίας του Έρχιουρμαν, πυροδότησε συζητήσεις στην τουρκοκυπριακή κοινότητα.

Σύμφωνα με το δημοσίευμα, «ο Τραμπ θα μπορούσε να προτείνει στην Άγκυρα αυτό που ο ΟΗΕ δεν μπόρεσε να προσφέρει: αυξημένη αμυντική συνεργασία, ενεργειακές συμφωνίες με ευρωπαϊκή υποστήριξη και εμπορικές διευκολύνσεις - με αντάλλαγμα την απόσυρση των τουρκικών στρατευμάτων από το νησί».¹ Με άλλα λόγια, όπως στην περίπτωση της κρίσης στη Γάζα, έτσι και στο Κυπριακό, ο Αμερικανός Πρόεδρος θα μπορούσε να αναλάβει διαμεσολαβητικό ρόλο για την άρση του αδιεξόδου.

Η ανάλυση του Washington Examiner είναι αποκαλυπτική: «Επί δεκαετίες η Κύπρος είναι το νεκροταφείο των διπλωματών - η λύση πάντα φαίνεται κοντά αλλά ποτέ δεν επιτυγχάνεται. Αν ο Τραμπ πραγματικά ασχοληθεί με αυτό το θέμα, θα μπορούσε να μετατρέψει αυτό το αδιέξοδο σε μια σπάνια επιτυχία εξωτερικής πολιτικής». Το άρθρο συνεχίζει τονίζοντας ότι «η Τουρκία δεν έχει εγκαταλείψει τη στρατιωτική της παρουσία και την προβολή ισχύος της επειδή μέχρι σήμερα κανείς δεν της πρόσφερε κάτι που για χάρη του να αξίζει να τις εγκαταλείψει. Ο Τραμπ ίσως είναι το στοιχείο που χρειάζεται αυτή η παγωμένη σύγκρουση».

Η τουρκοκυπριακή ενημερωτική ιστοσελίδα Bugün Kıbrıs αναπαρήγε αυτές τις εκτιμήσεις με ενθουσιασμό, σημειώνοντας ότι ο Τραμπ θα μπορούσε να είναι «ogun değiştirici» (αυτός που θα αλλάξει το παιχνίδι) στο Κυπριακό. Στο σχετικό της δημοσίευμα, η ιστοσελίδα τονίζει ιδιαίτερα τη σχέση Ερντογάν-Τραμπ, υπογραμμίζοντας ότι «ο Ερντογάν βρίσκεται σε προσπάθεια επανόρθωσης των σχέσεών του με τον Τραμπ και επανατοποθέτησης της Τουρκίας ως "περιφερειακού δρώντα ειρήνης", κάτι που θα μπορούσε να διευκολύνει την πρόσβαση σε αμερικανικά αμυντικά συστήματα και ευρωπαϊκά αμυντικά προγράμματα».

Σε παρόμοιο μήκος κύματος, ο βετεράνος δημοσιογράφος και αναλυτής Γιουσούφ Κανλί προσφέρει, από την τουρκική πρωτεύουσα, μια διαφοροποιημένη αισιόδοξη ανάλυση. Στο άρθρο του με τίτλο «Στην Κύπρο πρέπει να ανοίξει η σελίδα της λύσης», ο Κανλί θέτει το εξής ερώτημα: «Η Άγκυρα που τα τελευταία πέντε χρόνια έλεγε "η ομοσπονδία πέθανε, στο νησί πλέον είναι δυνατή μόνο η λύση δύο κρατών", θα γίνει τώρα ξαφνικά υποστηρικτής της ομοσπονδίας;». Όμως, συνεχίζοντας τη ανάλυσή του τονίζει ότι «στην πραγματικότητα αυτή η ερώτηση βασίζεται σε μια λανθασμένη υπόθεση. Γιατί η Άγκυρα δεν όρισε ποτέ με αυστηρό τρόπο τον όρο "λύση δύο κρατών".²

Πρόσφατα το συντηρητικό αμερικανικό έντυπο Washington Examiner πρόβαλε ένα ενδιαφέρον σενάριο, το οποίο στη σκιά της «εκλογικής» επιτυχίας του Έρχιουρμαν, πυροδότησε συζητήσεις στην τουρκοκυπριακή κοινότητα.

Λαμβάνοντας υπόψιν και τα δεδομένα της τρέχουσας περιόδου κατά την οποία η Τουρκία αναζητεί νέους διαύλους επικοινωνίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και κυρίως την ηγεσία Τραμπ, ο Κανλί αναπτύσσει περαιτέρω τη σκέψη του αναφέροντας ότι «Η λύση δύο κρατών, ναι, μπορεί να σημαίνει την ύπαρξη δύο πλήρως κυρίαρχων ξεχωριστών κρατών δίπλα-δίπλα, αλλά μπορεί επίσης να μετατραπεί σε μια μορφή χαλαρής συνομοσπονδίας ή χαλαρής ομοσπονδίας - δηλαδή χωρίς να κολλάμε στη σημασιολογία - όπου η de facto πραγματικότητα στο νησί, οι δύο υπάρχουσες διοικήσεις, χωρίς να μοιράζονται τις κυριαρχίες τους, θα συνενώνονται σε μια υπερδομή με βάση τη μεταβίβαση εξουσιών και τη συνεργασία σε συγκεκριμένους τομείς».

Εξίσου αισιόδοξος εμφανίζεται και ο πρώην διαπραγματευτής και «υπουργός εξωτερικών» Οζντίλ Ναμί, ο οποίος όμως θέτει ορισμένες σαφείς προϋποθέσεις για την επιτυχία των διαπραγματεύσεων. «Εάν διασφαλιστεί πως δεν θα υπάρξει επιστροφή στο status quo, η Τουρκία θα μπορούσε να δημιουργήσει μια νέα ευκαιρία στις διαπραγματεύσεις», δηλώνει ο Ναμί, τονίζοντας ότι «οι συνομιλίες πρέπει να επαναρχίσουν από το σημείο όπου διακόπηκαν στο Κραν Μοντανά, ώστε να μην αγνοηθούν οι συγκλίσεις που έχουν επιτευχθεί μέχρι σήμερα».³

Συνεχίζοντας στην τοποθέτησή του ο Ναμί καταθέτει μια ενδιαφέρουσα πρόταση όσον αφορά το δημοψήφισμα: «Οι Ελληνοκύπριοι δεν θα καλούνταν απλώς να πουν "Ναι" ή "Όχι", αλλά θα είχαν να επιλέξουν μεταξύ της λύσης ή της μη επιστροφής στο σημερινό στάτους κβο. Αντίστοιχα, οι Τουρκοκύπριοι θα ερωτώνταν αν προτιμούν τη λύση ή τη συνέχιση της ζωής τους στην "ΤΔΒΚ"». Η

λογική πίσω από αυτή την πρόταση είναι σαφής: «Η διασφάλιση ότι οι Ελληνοκύπριοι δεν θα μπορούν να εγκαταλείψουν το τραπέζι των διαπραγματεύσεων ατιμώρητα, όπως στο Κραν Μοντανά, θα αποτελέσει ισχυρό κίνητρο».

Την αισιοδοξία του Ναμί συμμερίζεται και ο πρώην εκπρόσωπος της τουρκοκυπριακής ηγεσίας, Χασάν Έρτσακιτζα, ο οποίος σε πρόσφατη παρέμβασή του ανέφερε ότι «Ο [Τούρκος Πρόεδρος Ρετζέπ Ταγγίπ] Ερντογάν έδωσε εντολή για "υποδοχή στο υψηλότερο επίπεδο" για την επίσκεψη Έρχιουρμαν. Μεταξύ των δύο κομμάτων [ΑΚΡ και ΜΗΡ] διεξάγεται μια μεγάλη διαπραγμάτευση για την Κύπρο, αλλά ο Ερντογάν είναι αποφασισμένος να ξεκινήσει μια νέα περίοδο [στο Κυπριακό]».⁴

Ο Έρτσακιτζα προσθέτει επίσης την σημαντική παρατήρηση πως: «Ο Ερντογάν δεν έχει ανάγκη να υποβαθμίσει τον Έρχιουρμαν, αλλά αντίθετα να τον ενισχύσει. Στη διαδικασία προσέγγισης με την Ευρώπη έχει μεγάλη σημασία να μην είναι υπεύθυνος για την άλυτη κατάσταση του Κυπριακού. Οι τακτικές που ακολουθεί και οι πολιτικές που αναπτύσσει φαίνεται ότι θα αποκαλύψουν την πραγματική στάση του Ελληνοκύπριου ηγέτη Χριστοδουλίδη».

Η Τουρκική διπλωματική ματιά

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι πέρα από τις αισιόδοξες εκτιμήσεις, υπάρχουν και πιο επιφυλακτικές αναλύσεις τόσο στην τουρκοκυπριακή πλευρά όσο και στην Άγκυρα. Συνδέοντας την πιθανή αλλαγή πλεύσης της Άγκυρας στο Κυπριακό με το ευρύτερο διπλωματικό πλαίσιο της περιοχής, ο πρώην Τούρκος διπλωμάτης Ενγκίν Σολάκογλου, ο οποίος για πολλά χρόνια διαχειρίστηκε από την Άγκυρα τους ευαίσθητους φακέλους του Κυπριακού και των ελληνοτουρκικών σχέσεων, προσφέρει μια πιο ρεαλιστική, ίσως και κυνική ανάλυση της κατάστασης. Στο άρθρο του με τίτλο «Νέα περίοδος στην Κύπρο;», ο Σολάκογλου αναφέρει ότι σε περίπτωση που ο Αμερικανός Πρόεδρος, καθοδηγούμενος από τα δικά του συμφέροντα, αποφασίσει να παρέμβει στο Κυπριακό, οι εμπλεκόμενες πλευρές και η ΕΕ θα εστιάσουν σε ένα νέο σχέδιο λύσης.⁵

Η στροφή προς την αμερικανική διπλωματία και ειδικά προς τον Ντόναλντ Τραμπ αντανakλά τόσο την απογοήτευση από τις παραδοσιακές διαδικασίες του ΟΗΕ και τη στάση που τηρεί η ελληνοκυπριακή πλευρά στο Κυπριακό όσο και την αναγνώριση των νέων γεωπολιτικών δεδομένων στην Ανατολική Μεσόγειο.

Ο Σολάκογλου, όπως ο Ναμί, αναπτύσσει και αυτός την άποψή του για τη σημασιολογία των όρων της λύσης: «Στην Κύπρο ειδικά η "Ομοσπονδία" είναι απλώς ένας τίτλος. Το πώς θα συμπληρωθεί το περιεχόμενο του, θα ερμηνευτούν τα στοιχεία του, είναι ζητήματα που θα καθορίσουν η συγκυρία και οι διαπραγματεύσεις.»

Σχετικά με το ενδεχόμενο ενδιαφέρον του Τραμπ για την Κύπρο, ο Σολάκογλου αναπτύσσει μια θεωρία που βασίζεται στη λογική της αποδοτικότητας. Υποστηρίζει πως για την Ουάσιγκτον είναι προτιμότερο η Κύπρος να ενταχθεί σε έναν ενιαίο σχεδιασμό για τη Μέση Ανατολή —μαζί με την Τουρκία, την Ελλάδα, το Ισραήλ και τη Βρετανία— παρά αυτές οι χώρες να υπηρετούν τα αμερικανικά συμφέροντα

μεμονωμένα. Ο κοινός συντονισμός θεωρείται πιο αποτελεσματικός για την επίτευξη των στόχων και των αναγκών της «αυτοκρατορίας».

Συμπεράσματα: Μεταξύ ευκαιρίας και αβεβαιότητας

Η ανάλυση των τουρκοκυπριακών πηγών δείχνει μια τουρκοκυπριακή κοινότητα η οποία βρίσκεται σε αναζήτηση νέας πνοής για το Κυπριακό. Τρεις βασικές διαπιστώσεις αναδύονται από τη μελέτη των παραπάνω:

Πρώτον, η συντριπτική «εκλογική» νίκη του Τουφάν Έρχιουρμαν αποτελεί σαφές μήνυμα της τουρκοκυπριακής κοινότητας για αλλαγή προσέγγισης στο Κυπριακό. Η διαφορά 20 μονάδων από τον Ερσίν Τατάρ δεν αφήνει περιθώρια παρερμηνειών: οι Τουρκοκύπριοι επιθυμούν έξοδο από το αδιέξοδο, ανεξαρτήτως της τελικής μορφής που θα λάβει η λύση. Όπως χαρακτηριστικά σημειώνει ο Οζντίλ Ναμί, «η τουρκοκυπριακή πλευρά έχει εκφράσει ξεκάθαρα στην κάλπη την κόπωσή της από το στάτους κβο».

Η ισορροπία που πρέπει να διατηρήσει ο νέος τουρκοκύπριος ηγέτης μεταξύ των προσδοκιών της βάσης του για ομοσπονδιακή λύση και των απαιτήσεων της Άγκυρας για «κυριαρχική ισότητα» είναι εξαιρετικά

Δεύτερον, η στροφή προς την αμερικανική διπλωματία και ειδικά προς τον Ντόναλντ Τραμπ αντανakλά τόσο την απογοήτευση από τις παραδοσιακές διαδικασίες του ΟΗΕ και τη στάση που τηρεί η ελληνοκυπριακή πλευρά στο Κυπριακό όσο και την αναγνώριση των νέων γεωπολιτικών δεδομένων στην Ανατολική Μεσόγειο. Η προσδοκία για έναν «[εξωτερικό] παίχτη που θα αλλάξει το παιχνίδι» (oyn deđistirici) που θα σπάσει το φαύλο κύκλο των ατέρμονων διαπραγματεύσεων είναι εμφανής, αλλά συνοδεύεται από ρεαλισμό για τις δυσκολίες που παραμένουν.

Τρίτον, σύμφωνα με την τουρκοκυπριακή οπτική γωνία, η «εποικοδομητική ασάφεια» γύρω από τους όρους «ομοσπονδία», «συνομοσπονδία» και «λύση δύο κρατών» μπορεί παραδόξως να αποτελέσει το κλειδί για την πρόοδο. Όπως τονίζει ο Γιουσούφ Κανλί, «το σημαντικό δεν είναι οι λέξεις αλλά η πολιτική βούληση». Σύμφωνα πάντα με τους Τουρκοκύπριοι αναλυτές, αυτή η ευελιξία στην ορολογία θα μπορούσε να επιτρέψει σε κάθε πλευρά να διατηρήσει την αξιοπρέπειά της ενώ προχωρά σε ουσιαστικούς συμβιβασμούς.

Ωστόσο, σημαντικές προκλήσεις παραμένουν. Η ισορροπία που πρέπει να διατηρήσει ο νέος τουρκοκύπριος ηγέτης μεταξύ των προσδοκιών της βάσης του για ομοσπονδιακή λύση και των απαιτήσεων της Άγκυρας για «κυριαρχική ισότητα» είναι εξαιρετικά λεπτή. Παράλληλα, η τουρκοκυπριακή πλευρά αντιμετωπίζει με δυσπιστία τις προθέσεις της ελληνοκυπριακής πλευράς, αμφισβητώντας ευθέως την ετοιμότητά της να εμπλακεί ουσιαστικά σε διαπραγματεύσεις με σαφές χρονοδιάγραμμα. Και όλα αυτά την ώρα που όπως υπογραμμίσαμε σε προηγούμενες αναλύσεις μας, η οικονομική κρίση, τα σκάνδαλα, οι πιέσεις από την Άγκυρα και το αδιέξοδο στο Κυπριακό εξακολουθούν να πιέζουν ασφυκτικά την τουρκοκυπριακή κοινότητα. Όπως προειδοποιεί ο Κανλί, «το νησί δεν θα

αντέξει άλλα 50 χρόνια τον ίδιο φαύλο κύκλο». Η επείγουσα ανάγκη για λύση δεν είναι πλέον θέμα διπλωματικής ευπρέπειας αλλά υπαρκτική αναγκαιότητα για τους Τουρκοκυπρίους.

Πηγές

¹ Bugün Kıbrıs. "Trump'tan Kıbrıs Hamlesi mi Geliyor?" Bugün Kıbrıs, 30 Οκτωβρίου 2025. <https://bugunkibris.com/2025/10/30/trumptan-kibris-hamlesi-mi-geliyor/>.

² Kanlı, Yusuf. "Kıbrıs'ta çözüm ya da 'çözüm dönemi' açılmalı." Haber Kıbrıs, 1 Νοεμβρίου 2025. <https://haberkibris.com/kibrista-cozum-ya-da-cozum-donemi-acilmali-1020-2025-11-01.html>.

³ Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων (ΚΥΠΕ). "Αισιόδοξος ο Ναμί ότι η Τουρκία δεν θα επιβάλει λύση δύο κρατών." ΚΥΠΕ, 31 Οκτωβρίου 2025.

⁴ Barış, Ulaş. "Geciken ziyaret, artan senaryolar ve ihtiyatlı iyimserlik..." Kıbrıs Postası, 4 Νοεμβρίου 2025. https://www.kibrispostasi.com/c1-KIBRIS_POSTASI_GAZETESI/j227/a42689-geciken-ziyaret-artan-senaryolar-ve-ihtiyatli-iyimserlik.

⁵ Solakoğlu, Engin. "Kıbrıs'ta 'yeni' dönem mi?" soL haber, 2 Νοεμβρίου 2025. <https://haber.sol.org.tr/yazarlar/engin-solakoglu/kibrista-yeni-donem-mi-402845>.